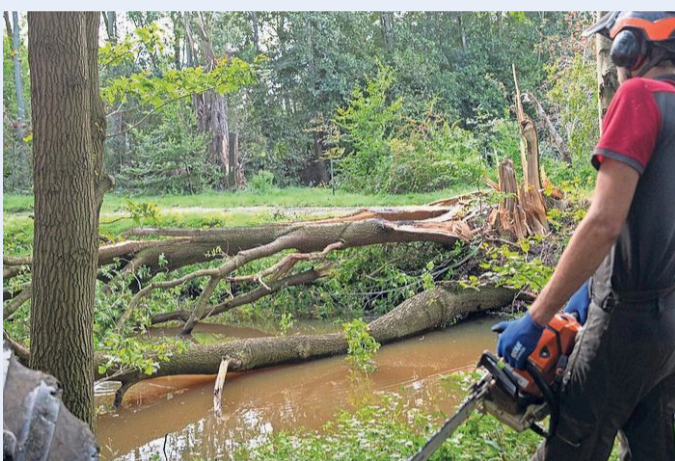

GETAL VAN DE DAG

3

dagen in brand

De tanker Sounion staat na een aanval op de Rode Zee al drie dagen in brand. Dat meldt EU-marinemissie Aspides, die zegt nog geen tekenen te zien dat olie uit het schip lekt. Wel is te zien dat rook opstijgt van de tanker, die voor anker ligt in internationale wateren. Het schip zou 150.000 ton ruwe olie aan boord hebben en vormt een gevaar voor het milieu.

Veel schade in het bos bij Hollandsche Rading. FOTO CASPAR HUURDEMAN

Natuurbeheerders zijn druk met de nasleep van de storm

Spier ■ Natuurbeheerders Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten zijn druk bezig met herstelwerkzaamheden in de natuur na het noodweer van zaterdag. Valwinden richtten grote schade aan in de Drentse bossen en in natuurgebied Einde Gooi bij Hollandsche Rading. „In Drenthe zijn we nog zeker een week of twee bezig met zaagwerk”, vertelt een woordvoerder van Staatsbosbeheer. De fietspaden in de Drentse bossen zijn inmiddels weer open en toegankelijk. „We adviseren mensen om zoveel mogelijk de lokale situatie in de gaten te houden. Als er ergens lin-

ten gespannen zijn, respecteer dan dat de situatie nog niet op orde is.” Bij Hollandsche Rading zijn de opruimwerkzaamheden ook in volle gang. Een boswachter van natuurgebied Einde Gooi, dat wordt onderhouden door Natuurmonumenten, laat weten dat honderden bomen zijn een week of twee bezig met zaagwerk. „We hebben het hele bos afgevoerd van Staatsbosbeheer. De fietspaden in de Drentse bossen zijn inmiddels weer open en toegankelijk. „We adviseren mensen om zoveel mogelijk de lokale situatie in de gaten te houden. Als er ergens lin-

Wetenschappers tonen grote eensgezindheid over klimaat

Amsterdam ■ De eensgezindheid onder klimaatwetenschappers wordt onderschat. Vrijwel alle klimaatexperts (97 tot 99,9 procent) die in wetenschappelijke tijdschriften publiceren zijn het erover eens dat het klimaat verandert door menselijke activiteiten, maar wereldwijd denken burgers dat de overeenstemming kleiner is. Een studie onder leiding van de Universiteit van Amsterdam (UVA) en de Universiteit van Wenen laat zien dat burgers in 27 landen de wetenschappelijke consensus over klimaatverandering te laag inschatten. Volgens de onderzoekers kan het benadrukken van de grote overeenstemming onder klimaatonderzoekers helpen tegen desinformatie over het onderwerp. Hun studie duidt erop dat deze kennis bij een kleine groep ondervraagden ertoe

leidt dat ze hun eigen ideeën aanpassen. Zo'n 5 procent ging iets meer geloven in door mensen veroorzaakte klimaatverandering, na te hebben vernomen dat gespecialiseerde wetenschappers het hier bijna allemaal over eens zijn. De steun voor maatregelen tegen klimaatverandering neemt hiermee niet direct toe. De toevoeging dat 88 procent van de auteurs van het VN-klimaatpanel (IPCC) klimaatverandering als een 'crisis' ziet, blijkt nauwelijks van invloed. Voor de studie, die is gepubliceerd in Nature Human Behaviour, vulden meer dan 10.000 mensen een vragenlijst in. Gemiddeld dachten de respondenten dat iets minder dan 85 procent van de klimaatwetenschappers het erover eens zijn dat vooral mensen het probleem veroorzaken.

KOOPVAARDIJ Katwijkers op jacht naar oorlogsschip

'Onmogelijk? We hebben de steun van Rutte'

Ik ben bijna failliet, zegt huisschilder Hubert. Maar wij zijn op een missie, zegt goede vriend Willem. Ze richtten een stichting op om een Amerikaans schip naar Nederland te halen. Kosten: 5,5 miljoen euro. Het doel: meer aandacht voor de rol van de Nederlandse koopvaardij tijdens de oorlog. „Als zij er niet waren geweest, spraken wij nu Duits.”

Geerlof de Mooij
g.de.mooij@mediahuis.nl

Katwijk ■ „De koopvaardij! De koopvaardij! De kóopvaardij!” Katwijkers Willem Schoneveld staat op uit zijn stoel en jaagt onbedoeld het voltallige Surf & Beach-personeel de stuipen op het lijf als hij oud-minister-president Mark Rutte probeert te imiteren. Het is een van de vele 'hoge piefen' die Hubert en hij spraken voor hun ambitieuze project. Willem gaat weer zitten. „We hebben lang staan praten met Mark”, zegt hij. „Hij was superenthousiast.”

Omaha Beach

Het gesprek met de oud-premier vond plaats tijdens een wel héél exclusieve bijeenkomst in Normandië. Met veel bluf wisten de Katwijkers een plekje te bemachtigen tussen de regeringsleiders bij de 80-jarige herdenking van D-Day op Omaha Beach. Hubert Nijgh laat een foto zien op zijn telefoon. „Kijk, daar zitten we: een paar meter naast Rutte.” Hoe ze dat precies voor elkaar kregen? Dat

„
Er waren overal militairen en politiebusjes, maar wij vonden een gaatje

Willem Schoneveld

komt zo. Eerst hun boodschap.

Want wat zeiden Hubert en Willem eigenlijk tegen Rutte? Simpel, zegt Hubert. Dat ze een passend eerbetoon willen brengen aan de Nederlandse koopvaardij. „Als we in Nederland herdenken, gaat het altijd over de militairen en het verzet. En dat is gek, want de vloot leverde het grootste Neder-

Willem Schoneveld en Hubert Nijgh met Mark Rutte in Normandië

EIGEN FOTO

Willem Schoneveld en Hubert Nijgh staan bij het libertyschip SS Jeremiah O'Brien in San Francisco.

EIGEN FOTO

landse aandeel in de geallieerde overwinning. Duizenden zeelieden hebben belangrijk werk geleverd, door munitie en troepen te vervoeren.

Stichting

Om de zeelieden op passende wijze te eren, hebben de twee Katwijkers onlangs een stichting opgezet. Stichting Libertyship.NL. De naam verwijst naar de transportschepen die de geallieerde troepen naar de stranden van Normandië brachten. „We willen een libertyschip naar Nederland halen”, glundert Hubert. En daar zit 'm meteen de uitdaging: de Jeremiah O'Brien, het enige beschikbare libertyschip, ligt nu nog in San Francisco voor anker.

Volgend jaar mei, dan moet het schip bij ons voor de kust liggen. Want dan herdenken we dat Nederland 80 jaar geleden door de geallieerden werd bevrijd. Het is een ambitieus plan, dat geven de Katwijkers direct toe. Het hele project moet een slordige 5,5 miljoen euro kosten. „Maar het zou niet meer dan terecht zijn”, zegt Willem, „als de koopvaardij eens in het middelpunt van de belangstelling staat.” Hubert knikt. „Ze zijn 80 jaar genegeerd.”

Om aandacht te vragen voor de koopvaardij, reisden Hubert en Willem in juni naar Normandië. En daar begint het verhaal van hun ontmoeting met Rutte. „Een bizar verhaal”, zegt Hubert. „Het begon ermee dat we niet welkom waren bij de ceremonie. Ik had er alles aan gedaan om zo'n officiële uitnodiging te bemachtigen. Ik had zelfs de koning een brief geschreven.

Omdat ik vond dat de koopvaardij óók vertegenwoordigd moest zijn.” Maar zijn pogingen bleken tevergeefs. Groen licht kwam er niet.

Tot grote teleurstelling van Hubert. „Toen de laatste nee binnenkwam, zag ik het niet meer zo zitten en wilde ik stoppen. We zaten al in Normandië, maar ik wilde naar huis.” Hij kijkt opzij naar Willem. Die lacht. „Ik zei: 'Ben je helemaal besodemieterd? Kom, we gaan er gewoon heen. Dan maar geen uitnodiging.'”

Militairen

De twee Katwijkers stapten in hun auto en reden naar de herdenking. „Dwars door alle barricades heen”, zegt Willem, die het nog steeds niet kan geloven. „De hele kuststrook was hermetisch afgesloten. President Biden kwam naar de ceremonie. De Oekraïense president Zelensky. Er waren overal militairen en politiebusjes. Maar wij vonden een gaatje.”

Hoe dat kon? Pure bluf, zegt hij. „We hadden ons netjes aangekleed en keken heel serieus. Een van die agenten vroeg: waar is jullie badge? Die hadden we niet. Dus ik zeg: joh, ga je nou alweer zeuren? Dat werkte. 'Sorry meneer, rijdt u maar door.'” Hubert lacht. „Uiteindelijk zaten we vijf meter van Rutte vandaan, op de eregalerij. Er bleven precies twee stoelen vrij.”

Het verhaal is nog niet af, zegt Willem. „Na de ceremonie was het tijd voor de lunch. Dus wij gaan met het hele gevolg mee naar binnen. Komt Mark Rutte voorbij. Wij geven hem een hand en stellen ons netjes voor. En Rutte zegt meteen: 'Oooh, de koopvaardij, ja, ja, u

heeft helemaal gelijk! Die hadden een zéér belangrijke rol in de Tweede Wereldoorlog.’”

Hubert knikt. „Dus ik zeg tegen hem: 'Joh, Mark, als je dat vindt, dan mag je dat hier ook weleens hardop vertellen'. En hij zegt meteen: 'Nou, dan doen we dat toch even?' Hij loopt naar het podium en begint te roepen. Dames en heren! Dames en heren!”

Willem grinnikt. „Je moet je even voorstellen: er zit daar een zaal vol hoge ambtenaren en militairen. Die staan gewoon lekker te borrelen. En opeens loopt Rutte naar het podium. 'De koopvaardij! De kóopvaardij! Ik weet het nog precies. Hij zei: 'De Nederlandse koopvaardij leverde een onmisbare bijdrage aan de geallieerde strijd!’”

Hubert: „Al die hoge piefen met hun geweldige strepen en functies, nou, die wisten niet wat ze zagen. Sommigen sloegen hun hand voor hun mond.” Hij schudt het hoofd. „Het kón niet mooier.”

Ambassadeurs

De twee Katwijkers kunnen wel een boek vol schrijven over hun avonturen. Deze zomer toerden ze de halve wereld rond als ambassadeurs van de Nederlandse koopvaardij. Hubert is er zoveel tijd aan kwijt dat hij nauwelijks toekomst aan zijn werk als huisschilder. „Ik ben bijna failliet, want al mijn projecten lopen uit”, zegt hij. „Maar dat is niet erg”, zegt Willem. „Want wij zijn op een missie.”

Hubert hoopt dat het kabinet geld wil vrijmaken voor hun plan. Dat geld willen ze gebruiken om het libertyschip door heel Neder-

Databank

Vorig jaar haalde Hubert Nijgh al eens het nieuws. De Katwijker werkte mee aan een databank, waarin de geschiedenis is terug te vinden van iedere koopvaarder en elk schip. Het leverde zijn Stichting Koopvaardijpersoneel 1940-1945 een prestigieuze maritieme prijs op. Tijdens de oorlog bleven 8.000 Nederlandse koopvaarders verplicht op zee om de geallieerde zaak te dienen. Zo'n 4.500 zeelieden kwamen om het leven. Nabestaanden kunnen in de databank precies achterhalen op welke schepen hun vaders en opa's hebben gevaren.

land te laten varen, inclusief deelname aan Sail Amsterdam. „5,5 miljoen is een schijntje vergeleken met wat voor onrecht de koopvaardij is aangedaan”, zegt Hubert. „De koopvaardij wordt al 79 jaar genegeerd. Maar, als die er niet was geweest, spraken wij nu Duits.”

Willem vertelt over een ontmoeting met een Amerikaanse veteraan, die ze spraken in Normandië. „Toen hij 'Nederland' hoorde, begon hij meteen te vertellen over vroeger. Hij zei tegen ons: 'Zonder de Nederlandse vloot zou D-Day niet hebben plaatsgevonden.’” Hubert knikt. „Als iemand als hij dat zegt, dan kun je alleen maar concluderen dat die koopvaardij toch heel belangrijk is geweest.”